

Syllabus przedmiotu
ZARZĄDZANIE KADRAMI / ZASOBAMI LUDZKIMI

Wykładowca i autor syllabusu - dr hab. Tadeusz Oleksyn, prof. UJ

1. Podstawowe informacje dot. przedmiotu

Formy prowadzenia zajęć	<ul style="list-style-type: none"> • Wykład autorski, ilustrowany schematami, tabelami i wykresami • Omawianie studiów przypadków • Dyskusje ukierunkowane
Cele dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Przybliżenie podstawowych pojęć, dotyczących pracy, zatrudnienia i rynku pracy. • Zapoznanie z różnymi filozofiami i modelami zarządzania potencjałem pracy oraz najważniejszymi problemami i wyzwaniem. • Wprowadzenie w problematykę polityki personalnej w organizacji. • Przybliżenie funkcji i struktur zarządzania zasobami ludzkimi w przedsiębiorstwie. • Ukierunkowanie do dalszego samodzielnego pogłębiania i aktualizowania wiedzy. • Rozwijanie w studentach i słuchaczach takich cech, jak ciekawość poznawcza, kreatywność, aktywność, pracowitość, zaradność i odpowiedzialność. Zniechęcenie do postaw roszczeniowych i populizmu. • Rozwijanie zdolności i umiejętności w zakresie autoprezentacji, komunikacji, merytorycznej dyskusji.
Podstawowe założenia, dot. sposobu prowadzenia zajęć	Zajęcia są prowadzone metodami aktywizującymi studentów. Po wykładzie wprowadzającym, wyjaśniającym związane z nim pojęcia, fakty, problemy, teorie, modele i praktyki omawiane są studia przypadków oraz podejmowana dyskusja na temat wybranych kwestii związanych z wykładem.

2. Tematyka zajęć

Lp.	Szczegółowy program zajęć
1.	Informacje ogólne o przedmiocie (istota, zakres, podstawowe wyzwania i problemy, literatura) oraz o oczekiwaniach wobec studentów
2.	Istota i różne aspekty pracy - filozoficzne i egzystencjalne, ekonomiczne, społeczne, etyczne. Ewolucja poglądów na temat pracy oraz związanych z nią postaw. Kontrowersje, zagrożenia i nadużycia, związane z pracą.

3.	Efektywność i koszty pracy – wyjaśnienie pojęć, uwarunkowania, zróżnicowanie w poszczególnych krajach i w Polsce, kierunki optymalizacji.
4.	Rynek pracy – wyjaśnienie pojęć; podaź pracy i oczekiwania pracobiorców; popyt na pracę i oczekiwania pracodawców; poziom i struktura pracujących (w Polsce i w innych krajach); rodzaje rynków pracy; elastyczność, otwartość i segmentacja rynku pracy; charakterystyka rynku pracy w Polsce, w krajach UE, USA i Japonii; instytucje rynku pracy.
5.	Bezrobocie – stan, przyczyny, skutki społeczne i ekonomiczne. Stopa bezrobocia w różnych krajach i regionach Polski. Przeciwdziałanie bezrobociu (konceptje, podmioty, praktyka w Polsce i w innych krajach, koszty, efekty).
6.	Wprowadzenie do zarządzania potencjałem pracy (ZPP) w organizacjach - istota i cele, cztery modele ZPP, cztery podmioty ZPP, funkcje i struktury ZPP, specyfika ZPP w organizacjach różnej wielkości i różnych typów.
7.	Kształtowanie zatrudnienia w organizacji – planowanie zatrudnienia, rekrutacja i dobór kadr, budowa zespołów, racjonalizacja i restrukturyzacja zatrudnienia, <i>outsourcing</i> , <i>derekrutacja</i> i <i>outplacement</i> .
8.	Zarządzanie kompetencjami i doskonalenie zawodowe – istota, podmioty, procesy, formy. Wybrane metody i techniki. Badanie potrzeb. Finansowanie. Ocena efektywności.
9.	Ocena pracy i pracowników - istota i znaczenie, metody, kryteria, techniki, narzędzia, pragmatyka postępowania; błędy, których należy unikać.
10.	Motywowanie w organizacji - istota i znaczenie motywacji; wybrane elementy teorii potrzeb, dążeń i oczekiwań; czynniki motywacyjne; motywatory pozytywne i negatywne; systemy motywacyjne; wybrane dylematy motywowania.
11.	Wynagradzanie - podstawowe pojęcia; funkcje płac; różne filozofie płac; płaca godziwa i najniższe wynagrodzenie; formy płac; kafeterie; systemy taryfowe; wartościowanie pracy; składniki płac; premiowanie i nagradzanie; papiery wartościowe w systemie wynagradzania; kontrakty menedżerskie; polityka płac.
12.	Strategie ZZL i polityka personalna – istota zarządzania strategicznego; typy strategii personalnych; polityka personalna i jej dylematy; studia przypadków.
13.	Zbiorowe stosunki pracy – geneza, osiągnięcia, kontrowersje, praktyki w różnych krajach – różne modele; przyszłość zbiorowych stosunków pracy.
14.	Wyzwania w zakresie zarządzania pracą w Polsce, związane z integracją z UE - jak zmniejszać różnice w produktywności pracy i płacach realnych; jak zapewniać płace godziwe; jak cywilizować system pracy; jak skutecznie podejmować wyzwania kulturowe.

3. Literatura podstawowa

- Armstrong M – *Zarządzanie zasobami ludzkimi*. Oficyna Ekonomiczna, Dom Wydawniczy ABC, Kraków 2001
- *Międzynarodowe zarządzanie zasobami ludzkimi*. Praca zbiorowa pod red. A. Pocztowskiego. Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2002.
- *Najlepsze praktyki zarządzania kapitałem ludzkim*. Polska Fundacja Promocji Kadr, Warszawa 2002.
- *Najlepsze praktyki zarządzania zasobami ludzkimi w małych i średnich przedsiębiorstwach*. Praca zbiorowa pod red. H. Króla i A. Ludwiczynskiego. Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania im. L. Koźmińskiego, Warszawa 2004
- Oleksyn T.- *Praca i płaca w zarządzaniu* (wydanie III.).MSM, Warszawa 2001.
- *Zasoby ludzkie w firmie*. Podręcznik pod red. A. Sajkiewicz. Poltext, Warszawa 1999

4. Literatura uzupełniająca

- Berg – Peer J. – *Outplacement w praktyce*. Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2004
- Borkowska S. – *Strategie wynagrodzeń*. Oficyna Ekonomiczna, Dom Wydawniczy ABC, Kraków 2001
- Drucker P.F. – *Menedżer skuteczny*. AE w Krakowie, Nowoczesność, Czytelnik, Kraków 1994
- Drucker P.F. – *Myśli przewodnie Druckera*. MT Biznes, Warszawa 2001
- Drucker P.F. – *Zarządzanie w XXI wieku*. Muza S.A. Warszawa 2000.
- *Efektywność kształcenia zawodowego. Kształcenie zawodowe a rynek pracy*. Praca zbiorowa pod red. U. Jeruszki. IPiSS, Warszawa 2000.
- *Efektywne systemy wynagrodzeń*. Praca zbiorowa pod red. S. Borkowskiej i M. Juchnowicz. IPiSS, Warszawa 1999.
- Griffin R. - *Podstawy zarządzania organizacjami* (zwłaszcza rozdział 13 - *Gospodarowanie zasobami ludzkimi*). PWN, Warszawa 1996
- Egeman M.E. – *Restrukturyzacja i kierowanie zatrudnieniem*. Poltext, Warszawa 1999
- *Human Resource Management: A Critical Text*, red. J. Storey, Routledge, London 1995
- *Inwestowanie w pracownika. Koncepcje i praktyka zachodnich przedsiębiorstw i uniwersytetów*. Praca zbiorowa (tłumaczenie i opracowanie K. Stobińska). Poltext, Warszawa 1996.
- Jacukowicz Z. – *Płaca godziwa*. IPiSS, Warszawa 1996.
- Jacukowicz J. – *Systemy wynagrodzeń*. Poltext, Warszawa 1999.
- *Kapitał intelektualny. Dylematy i wyzwania*. Praca zbiorowa pod red. A. Pochtowskiego. Wyższa Szkoła Biznesu. Nowy Sącz 2001.
- *Kierowanie kompetencjami. Bilans doświadczeń zawodowych*. Poltext, Warszawa 1997
- Lipka A. – *Ryzyko personalne. Szanse i zagrożenia zarządzania zasobami ludzkimi*. Poltext, Warszawa 2002.
- Lundy O., Cowling A. – *Strategiczne zarządzanie zasobami ludzkimi*. Oficyna Ekonomiczna, Dom Wydawniczy ABC, Kraków 2000
- Milkovich G.T., Newman J.M. – *Compensation*. Irwin, McGraw – Hill, New York 1999.
- Oleksyn T. – *Zarządzanie potencjałem pracy w polskim przedsiębiorstwie – istota, ewolucja, uwarunkowania*. WSZiP, Warszawa 1998.
- *Pakietowe systemy wynagrodzeń*. Praca zbiorowa pod red. S. Borkowskiej. IPiSS, Warszawa 2000.
- Poels F. - *Wartościowanie stanowisk pracy i strategie wynagrodzeń*. Oficyna Ekonomiczna, Dom Wydawniczy ABC, Kraków 2000
- *Rynek pracy wobec integracji z Unią Europejską*. Praca zbiorowa pod red. S. Borkowskiej. IPiSS, Warszawa 2002
- Schwan K., Seipel K.G. – *Marketing kadrowy*. Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 1997
- Sidor – Rządowska M. – *Kształtowanie nowoczesnych systemów ocen pracowników*. Oficyna Ekonomiczna, Dom Wydawniczy ABC, Kraków 2000.
- Steinmann H., Schreyogg G. – *Zarządzanie* (zwłaszcza część V). Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 1998.
- Stoner J.A.F., Freeman R.E., Gilbert D.E. – *Kierowanie*, wydanie II (zwłaszcza rozdział 14 - *Gospodarowanie zasobami ludzkimi*). PWE, Warszawa 1998.
- *Strategiczne zarządzanie kapitałem ludzkim*. Praca zbiorowa pod red. A. Ludwiczynskiego i K. Stobińskiej. Poltext, Warszawa 2001.
- *Strategor – Zarządzanie firmą*. PWE, Warszawa 1996.

- *Szkolenie i rozwój pracowników a sukces firmy*. Praca zbiorowa pod red. A. Ludwiczynskiego. Polska Fundacja Promocji Kadr, Warszawa 1999.
- Szumpich S. – *Przemiany gospodarcze a dylematy bezrobocia*. Wydawnictwo Informacji Ekonomicznej. Uniwersytet Jagielloński, Kraków 2003.
- Thierry D., Sauret CH. – *Zatrudnienie i kompetencje w przedsiębiorstwie w procesach zmian*. Poltext, Warszawa 1994.
- Trocki M. – *Outsourcing*. PWE, Warszawa 2001.
- Ulrich D. – *Liderzy zarządzania zasobami ludzkimi*. Oficyna Ekonomiczna, Dom Wydawniczy ABC, Kraków 2001.
- *Wprowadzenie do zarządzania personelem*. Praca zbiorowa pod red. A. Szałkowskiego. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie. Kraków 2000.
- *Wynagrodzenia – rozwiązywanie problemów w praktyce*. Praca zbiorowa pod red. S. Borkowskiej. Oficyna ekonomiczna, Kraków 2004.
- *Zarządzania kadrami*. Praca zbiorowa pod red. T. Listwana. Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2002.
- *Zarządzanie. Teoria i praktyka*. Praca zbiorowa pod red. A.K. Koźmińskiego i W. Piotrowskiego, wydanie V. PWN, Warszawa 2001, rozdział IX (M. Kostera – *Zarządzanie potencjałem społecznym organizacji*).
- *Zarządzanie zasobami ludzkimi. Wyzwania u progu XXI wieku*. Praca zbiorowa pod red. Z. Wiśniewskiego. UMK, Toruń 2001.
- *Zarządzanie zasobami ludzkimi w procesach fuzji i przejęć*. Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2004
- *Zmieniające się przedsiębiorstwo w zmieniającej się politycznie Europie*. Tom V – Zarządzanie pracą. Praca zbiorowa pod red. T. Wawaka.
- Artykuły w czasopiśmie: Zarządzanie zasobami ludzkimi, Praca i zabezpieczenie społeczne, Personel i zarządzanie, Służba pracownicza, Ekonomika i organizacja przedsiębiorstwa, Zarządzanie na świecie.

5. Forma i warunki zaliczenia przedmiotu

- Egzamin pisemny (test). Ewentualny egzamin poprawkowy – ustny.
- Student zobowiązany jest do znajomości treści programowych przedmiotu ujętych w sylabusie – bez względu na to, w jakim stopniu zostały one omówione w trakcie zajęć dydaktycznych.